

[Ib Thyregod.]

planudvalget, og derpå træffer landbrugsministeriet så den endelige afgørelse, hvor der bliver tale om krav om retablering, således at når grusgravningen er forbi på den pågældende ejendom, skal der gennemføres en retablering.

Man har for så vidt allerede en lov, som ret nøje tager stilling til disse spørgsmål, og som altså også medfører pligt til retablering. Endvidere har man bestemmelser, som medfører, at der skal ske en anmeldelse, og at sagen også forelægges for fredningsmyndighederne.

Der har været nævnt naturfredningsloven i denne forbindelse og mulighederne for at få gennemført fredning af disse steder. Her vil problemet muligvis blive behandlet i form af et cirkulære fra kulturministeriet; så vidt jeg ved, foreligger der ikke noget cirkulære specielt vedrørende dette spørgsmål endnu, men fredningsplanudvalgene skal også behandle sagerne, når de forelægges for landbrugsministeriet.

Det betyder altså, at der er en lovgivning, som behandler disse spørgsmål, og så er problemet, om man skal gå videre i den retning, som forslagsstillerne har foreslået det. Må jeg minde om, at der også til behandling her i folketinget foreligger et forslag vedrørende sømaterialer, som trafikministeren var inde på, og som formentlig bliver til lov i løbet af denne folketingssamling.

Hvor meget der herefter bliver tilbage til speciel behandling i dette forslag, kan diskuteres. Det er vel navnlig spørgsmålet, om der skal stilles en økonomisk sikkerhed for retableringen allerede på et tidligt tidspunkt, der kan blive problemer i forbindelse med spørgsmålet om eksport af disse materialer, et problem, som jo også har været diskuteret med hensyn til ral i forbindelse med det andet forslag, som foreligger.

Mit parti er i og for sig positivt indstillet over for tankerne, men vi mener, at problemerne i det væsentlige er klaret gennem den lovgivning, som foreligger, og at der for så

vidt gennem landbrugslovgivningen er skabt et vist værn mod, at man ødelægger for store arealer ved denne grusgravning, uden at der samtidig sker en retablering. Vi vil naturligvis gerne overveje, om der kan være grund til at gå videre, men man må huske på, at der også er tale om betydelige erhvervsmæssige interesser.

Jeg minder om, at det grus, der graves mange af disse steder, anvendes til vejbyggeri og til andre anlægsarbejder, også i forbindelse med boligbyggeri, og det er altså af væsentlig betydning, at der fortsat kan foretages grusgravning. Men det er vel i og for sig heller ikke det, forslaget vil forhindre. Det, man tager sigte på, er jo nærmest, at de fredningsværdige steder fredes, og at der så i øvrigt sker en retablering. En sådan retablering er vi for vort vedkommende enig i bør ske, men vi mener altså, at der allerede er skabt en vis hjemmel, en ret betydelig hjemmel, gennem den lov om landbrugsejendomme, som jeg her har nævnt.

Vi er villige til at se nærmere på forslaget i udvalg for at se, om der kan være yderligere problemer, specielt med hensyn til eksporten og de andre særlige problemer, som har været nævnt.

Lindegård Rasmussen: Forslagets ideelle hensigt skal jeg ikke anfægte. Spørgsmålet er mere, om dets udformning er sådan, at det i rimelig udstrækning kan forventes at tjene sin hensigt. Vi må selvfølgelig prøve at udnytte de forekomster, vi har i jorden; det kan ikke være anderledes. Ingen er heller interesseret i, at de landskabelige værdier i den anledning lider unødigt overlast. Gennemføres forslaget, hvis man tænker sig det, kan det synes rimeligt, at det er amtsrådet, der giver tilladelsen til udnyttelse. Men det er vel et spørgsmål, om ikke lovforslaget er for rigoristisk på visse punkter og fører os ud i dobbeltadministration på andre. Dele af vor eksisterende landbrugslovgivning, som tidligere ordførere har nævnt det, og fredningslovgivningen synes umiddelbart at dække en hel del allerede nu. Spørgsmålet om for-